

Forfatter: Paul Ries

Titel: Udrag fra Anders Bording

Citation: Paul Ries: "Anders Bording", i Paul Ries: *Anders Bording*. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-authors-bording-p-shoot-idm140720156791136.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Anders Bording

Bordings første politiske digt i 1655 (nr. 43, SS I 84-88) er netop et godt eksempel på, at den verdslige politik og dogmet om den sakrale kongemagt af ham oplevedes som to sider af samme sag. På dette tidspunkt havde ideologiens koryfæer for længst deres på det tørre, hvorimod den lange, seje politiske magtkamp mellem Frederik III og adelen fortsatte med tiltagende styrke. Et centralt stridspunkt i denne kamp var spørgsmålet om kongemagtens verdslige fundament, idet adelen hævdede at riget var et valgrige, mens kongens parti påpegede, at kongemagten siden arilds tid var gået fra fader til søn og derfor var arvelig. Et kompromis opnåedes ved, at man i 1650 enedes om at anerkende kongens magt i hertugdømmerne som arvelig, men dette var realiter et nederlag for adelen, da man ved det næste tronskifte kunne miste hertugdømmerne, hvis man ikke valgte deres arvekonge til hersker over de øvrige dele af rigerne. Denne situation udnyttede kongens parti til 6.8.1655 at bevæge et stændermøde i København til at udpege kongens ældste søn, den 9-årige prins Christian (1646-99, konge fra 1670) som "Danmarckis oc Norgis Udvaalde PRINTZ" (nr. 43, SS I 84), hvilket bekræftedes i september af andre stændermøder i Odense og Viborg, og det var dette sidste møde og de der afholdte "Sædvaanlige / Cæremonier" (nr. 43, SS I 84), som blev anledningen til Bordings første politiske frydeskrik. Situationen var derfor realiter, at adelen havde tabt politisk terræn, hvorfor Bordings digt i dag kunne tolkes som et eklatant eksempel på politisk fremmedgørelse, men det var også sandt, at den af Bording fejrede ceremoni demonstrerede, at de jyske stænder ved denne hyldning loyalt havde bidraget deres til, at kongemagtens kontinuitet yderligere sikredes fremover. Derfor kan Bording korrekt vise, at de to tilsyneladende modstridende aspekter var forenelige og gøre denne forening til digtets egentlige tema.